

Nytt från VÄRMLANDS SLÄKTFORSKARFÖRENING

1988:4

MEDLEMSBLAD
FÖR
VÄRMLANDS SLÄKTFORSKARFÖRENING
ARGANG 5

Unikt kartmaterial tas fram 1800-talskartor moderniseras

BORGVIK ☞ Ett unikt kartmaterial över den värmländska landsbygden håller på att växa fram. Det b 1880-Wets ekonomiska kartor som man nu får möjlighet att modernisera. En dyr men angelägen uppgift som man närmar sig med seriöst intresse.

I Västergötland och Dalsland K man klar med restaureringen i v det gamla kartmaterialet och där har resultatet blivit det man hoppades. Tom Ohlsson vid Föreningsbanken i Falköping har varit knuten till arbetet. I helgen deltog han i Värmlands Hembygdsförbunds konferens i Borgvik och berättade om de förutsättningar som finns.

Värmländska byar och hemman finns återgivna på 220 kartblad i skalan 1:20 000. De ger en mycket god bild över hur det såg ut för ett sekel se-

dan med alla torp och backstugor rätt placerade. Det skulle vara av stort värde för hembygdsrörelsen att få fram en sådan dokumentation, bland annat för de som ägnar sig åt torpinventeringar och forskning.

Enligt Tom Ohlsson skulle det kosta mellan 1,8 och två miljoner att ta fram kartorna. Det är pengar som hembygdsrörelsen själv inte förmår ta fram varför man måste lita till sponsorer. Går det att ordna ekonomin så kan arbetet kanske komma igång under första halvåret nästa år och kartorna blir därefter Htkomliga för allmänheten.

Utdrag ur en artikel, införd i Värmlands Folkblad, 29/11 1988. Publicerat med tillstånd från VF.

INFORMELLA TRÄFFAR

Under hösten har det hållits tre så kallade **informella träffar**, dock med ett bestämt tema varje gång. De två första inramades av att ordförande Lars-Gunnar Sander informerade om hur han har organiserat innehållet i sina **släktforskarparmar**. Det tredje mötet inleddes av Sonja Peterson. Hon berättade om de över 400 uppsatser som Etnologiska sällskapet samlat.

ORDFÖRANDES FORSKARPÄRM

Lars-Gunnar har sina anor samlade efter geografiska områden, ej strikt efter anans plats på antavlan. Han menar att man på det **sättet** har lättare att se det hela överskådligt. Hans farfars anor finns således samlade i sex olika parmar beroende på att slakten kommer från sex "**huvudområden**".

I varje parm har han ett försättsblad, som är en kombination av registerblad och antavla. Varje anas första blad är försett med en utstickande flik med anans nummer.

Under varje flik hittar man alla data i kronologisk ordning om anan ifråga, och hans familj. **Övriga** handlingar är

- * Utdrag ur sockenböcker och liknande
- * Kartor
- * **Forskningsprogram**(saker som ska letas upp) med angivande av filmnummer och motsvarande för varje punkt (=arbetsorder).

Lars-Gunnar har en parm med arbetsorder sorterade i **filmnummerordning**. När en film kommer, plockas alla order fram med det numret.

Red. anm.: Även om Du som forskare inte har samma "ork" som Lars-Gunnar, så bör Du för Din egen skull se till att Du har någon form av ordning på Dina papper **innan** Du får för många.

ETNOLOGISKA UPPSATSER

Till höstens tredje informella träff hade 16 personer mött upp. Sonja Peterson inledde genom att berätta om de över 400 uppsatser som Etnologiska sällskapet har samlat i Gamla Badhuset. Många av dessa innehåller amnen som kan vara till stor nytta för en släktforskare. Etnologi betyder ju folklivsforskning och här får vi alltså veta en hel del om hur **förfärderna** levde till vardags. Ett nog så betydelsefullt komplement till kyrkböcker-nas data.

Tack vare det utmärkta kortregistret, som Sonja lagt upp, är det mycket **lätt**

INFORMELLA TRÄFFAR

att leta sig fram till de uppsatser som **innehåller** amnen man är intresserad av. Registret består egentligen av tre delar med olika sorteringsbegrepp:

- * **ämne**
- * författarnamn
- * uppsatsnamn

Efter **Sonjas** presentation störtade deltagarna sig över de framlagda uppsatserna. Av det intensiva bladdrandet och **läsandet** att döma, så var detta verkligen ett matnyttigt material för släktforskare. Uppsatserna som är insamlade från hela Sverige, är skrivna av studerande i etnologi på B- och C-nivå. De finns till låns på Gamla Badhuset i Karlstad.

Uppsatserna är uppställda under följande ämnesrubriker:

Arbetsliv	Kulturmöte
Barndom	Livscykeln
Bebyggelse	Livsmönster
Bibliografi	Massmedia
Bild	Migration
Boendeformer	Minoriteter
Dans	Musik
Djur	Namnskick
Etnicitet	Personhistoria
Familj och slakt	Religion
Fiske	Rättsväsen
Folkmedicin	Samfärdsel
Folktro	Samhällsförändring
Fritid	Sedstudier
Föreningsliv	Sjukvård
Handel	Skolväsen
Hantverk	Social omsorg
Hem och hushåll	Teknik
Industri	Textilier
Jakt	Tradering
Jordbruk	Turism
Kläder	Umgängesformer
Kommunikation	Ungdom
Konst	Uppfostran
Kosthåll	Yrkeskultur
Kulturstudier	Ålderdom
Kulturminnesvård	Årets festseder
Kvinnoforskning	

Ytterligare upplysningar lämnas av Sonja Peterson, Olmegatan 9A¹, 652 30 Karlstad. Tel. 054/11 94 11, 054/501 42

HÖSTMÖTE DEN 29 OKTOBER

Trots att vädrets makter hade ordnat med blixthalka på gator och vägar, så infann sig **ca** 35 personer till höstmötet.

Från årsmötet kvarstod några frågor som nu kunde klaras av. Till ordinarie **styrelseledamot** efter Ingvar Dahl, som av sagt sig sitt uppdrag, valdes vår kassör **Ca**

rin Widén. Som styrelsesuppleant efter Carin Widén valdes Gunhild Svensson. Aven en ny valberedning utsågs, bestående av John Andre, Karlstad, Valla Johansson, Saffle och Ulla Larsson, Edsvalla.

Efter förhandlingarna bjöds på sång av Bibi-Lott Åsbom-Kunze, som blev mycket uppskattad, i synnerhet som en del visor hade anknytning till företeelser som släktforskare brukar komma i kontakt med.

För dagens huvudämne svarade Sven-Åke Modin, som höll ett långt och intressant föredrag om värmländska indelta soldater. Föredragshållaren började med att placera in indelningsverket i ett större historiskt sammanhang. Vi hade väl alla trott att denna militära organisation var ett alltigenom helsvenskt påfund. Men så var det inte alls, fick vi lära oss! Idén kom ursprungligen från Kina där kejsaren en gång för mycket länge sedan hade en miljon indelta soldater.

Sven-Åke Modin redogjorde även ingående för alla de omorganisationer som Värmlands Regemente varit utsatt för genom tiderna. Om undertecknad förstod saken rätt, så torde kännedom om dessa omorganisationer vara ett absolut måste ifall man tankar ge sig i kast med att forska kring värmländska soldater.

Slutligen fick vi även höra något om de värmländska fältjägarna som inte var något indelt regemente utan ett varvat förband främst avsett för gränsförsvaret. Vid det efterföljande kaffet fick flera medlemmar ett antal frågor sakkunnigt besvarade.

Lars-Gunnar Sander

SVENSKA ANTAVLOR 7

Förbundet har kommit ut med sitt sjunde nummer av Svenska Antavlor. Haftet innehåller åtta antavlor som är upprättade av lika många forskare. Det är utomordentligt att forskningsresultat blir publicerade och spridda, men frågan är om förbundet verkligen tänkt igenom syftet med detta? Det här materialet är ju precis ingen nöjeslasning som man slukar från parm till parm! Däremot kunde dessa häften, som blir fler och fler, bli ett utmärkt uppslagsverk om de försågs med bättre register. Det sockenregister som finns på sista sidan är alldeles för knapphändigt i det längre perspektivet. Det borde åtminstone kompletteras med ett slaktnamnsregister. När det som här är fråga om sk allmogegenealogier, så borde man vid sidan av sockennamnet även

lyfta fram gård- eller bynamn som registerbegrepp.

FORSKARFÖRTECKNING

KARLSKOGA DEGERFORS SLÄKTFORSKARKLUBB

Vår grannförening i öst, Karlskoga Degerfors Släktforskarclubb har givit ut en kombinerad medlems- och forskarförteckning. I all sin enkelhet har den en smält genialisk uppställning. För många medlemmar i vår förening torde den vara en intressant läsning. Registret finns i vårt arkiv på Gamla Badhuset i Karlstad.

REGIONAL FÖRBUNDSBILDNING

Fredagen den 30 september hade förbundet inbjudit ordförandena i de regionala medlemsföreningarna till en konferens i rubricerat ämne. Konferensen ägde rum på gamla biblioteket i Skara. Förutom undertecknad hade representanter från elva andra regionala föreningar hörsammat kallelsen.

Diskussioner om Sveriges släktforskarförbunds organisation i olika nivåer har förts i många omgångar. Någon heltäckande lösning har frågan aldrig fått. Under tiden har en regional förbundsbyggnad redan skett i Skåne. Uppenbarligen förväntar sig riksförbundet en liknande utveckling på andra håll i landet och därför är det bra att man i tid tar upp hithörande frågor till debatt.

Guno Haskå, ordförande i Skånes Genealogiska Förbund, redogjorde för hur detta arbetar. Som jag uppfattade saken fungerar förbundet som en effektiv serviceorganisation för de många småföreningarna runt om i landskapet.

I Södermanland har man haft någon slags regional organisation en längre tid inom ramen för Södermanlands släktforskarförening. De enskilda medlemmarna inbetalade sina medlemsavgifter till denna förening, som sedan fördelade ut pengarna till de olika lokala klubbarna. Detta erkände Bror-Erik Ohlsson var ett misstag. Det blev strid om pengarna mellan klubbarna och föreningen. Klubbarna går nu sina egna vägar och för närvarande är det mycket osäkert om den regionala organisationen kommer att överleva.

I Skaraborgs län finns en samarbetsorganisation utan egen ekonomi. Inom samma område opererar också en konkurrerande regional förening, Västgöta Genealogiska

Kontakterna mellan dessa båda är inte så varit särskilt goda. Men av

Om nu utställningen var mindre än den i Lund förra året, så uppvägdes detta mer än val av att forskningsbiblioteket med soldat- och emigrantregistret, handskriftsamlingen och vastgötalitteraturen var öppet. Detta är en alldeles enastående institution vars make man får leta efter. Var och en som har sina rötter i Västergötland får helt enkelt inte missa att besöka detta bibliotek. Jag kan nästan lova att Ni finner något om någon anfader - det gjorde i varje fall jag!

Lars-Gunnar Sander

MÖTEN UNDER VÅREN 1989

INFORMELLA MÖTEN

De s k informella träffarna skall under våren hållas 2 mars, 6 april och 11 maj. Något av de två senare kommer att hållas på någon ort utanför Karlstad. Mer info i nr 1:89.

ÅRSMÖTE

Årsmöte skall hållas i Gamla Badhuset i Karlstad lördagen den 18 mars 1989, kl. 15.00. Föredragshållare är ännu ej bestämd. Mer info i nr 1:89.

ANOR SÖKES ANOR SÖKES

Kan någon hjälpa mig med min stammor och hennes slakt?

Karin Hinricsdotter gift med rådmannen och borgmästaren i Karlstad, Olof Eriksson Spak, som dog ca 1662. Hon var dotter till en rådmän och faster till rådmannen Nils Månsson Ekebohm. Hon kan möjligen vara en halvsystem till fogden Måns Andersson.

Anders Eriksson, f. 1735, d. 1793 16/5 i Rangelsbyn i Kila och hans hustru Ingrid Persdotter, f. 1730, d. 1796 20/10, på samma ställe.

Olaf Hansson, f. 1720, d. 1778 21/4 i Byn i Långserud, och hans hustru Kerstin Ersdotter, f. 1722.

Edel Mary Eriksen

Pl. 1744

680 65 Höljes, tel. 0564/202 79

Kan någon hjälpa mig med uppgifter om Maja Carlsson, f. 1849 6/9 i Vålfall, Tyngsjö fs i södra Dalarna. Hon flyttade till Gustav Adolfs fs, Värmland år 1870. Var hon gift? Vad hette hennes man? Hade hon några barn?

Hennes far var Jonas Carlsson, f. 1812

9/3, d. 1886 28/12, gift 1838 med Anna Olsdotter, f. 1818 9/3, d. 1889 26/12. De flyttade 1838 från Gustav Adolf till Tyngsjö. Han var född i Laggåsen.

Det har gått historier om en Stor-Jon, bl a att han av handelsmannen blev lovad en silltunna om han kunde bara den hem utan vila. Det var lång väg, men han lyckades, och fick tunnan.

En annan gång körde han av vägen med hast och timmerlass, och hasten orkade inte dra upp lasset. Jon gick då ner i diket och lyfte upp lasset, och kunde fortsätta färden.

Han skulle ha varit 2,09 m lång och vagt en bra bit över 100 kg.

Känner någon till något om ovanstående? Jag står gärna för ev. omkostnader.

Tore Karlsson

Larsarve Rama

620 23 Romakloster

RÄTTELSE I FORSKARKATALOGEN

I den nyutgivna Forskarkatalog Värmland 1988 har en felaktighet insmugit sig. Nr 11, Astrid Andersson, skriver följande:

"Med anledning av felaktigheter i den nya forskarkatalogen, angående min släktforskning, vill jag meddela följande.

Sven Sundberg, f. 1726 och trädgårdsmästare på Rottneros, Sunne, hade bl a tre söner.

1. Jonas Svensson Sundberg, f. 1752 26/4, bodde i No Arneby, var far till Sven Jonasson Sundberg, f. 1786 24/6 som blev husar i Örebro (Granhammar). Jonas var sökt av mig i många år. Sven hade en son med namnet Sven, bonde i Va Granhammar.

2. Nils Svensson Sundberg, f. 1756 10/2, var far till Sven Nilsson Sundberg, f. 1781 26/3, hattmakare i Uddevalla och far till ärkebiskop Anders Niklas Sundberg.

3. Sven Svensson Sundberg, f. 1762 4/3, flyttade till Karlstad 1779 och kan ej återfinnas i Sverige, troligen flyttade han till Norge.

Vidare uppgifter kan erhållas av Astrid Andersson

Ankdammsgatan 36, 11 tr

177 43 Solna

Tel. 08/27 34 06

f

GENKRYSSET

Eivor Lantz bidrar med ett korsord, att ta till mellan skinka, gröt och klappar. När Du löst det, river Du ur eller kopierar sidan, och skickar den till Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 667 00 Forshaga. Mark kuvertet "Genkryssset".

Första pris: 1989 års medlemsavgift betald.

Andra pris: Slaktforskarförbundets antavla med 8 generationer + proband, 70x100 cm. Tillsammans med lösningen skickar Du med Ditt basta arkivtips. Bland de 10 först öppnade ratta lösningarna väljer styrelsen ut de två vinnarna. Lösningen måste vara styrelsen tillhanda före 15 januari.

VÄGRÄTT

1. Den person vars anor ska klarläggas
4. Arkiv
7. Arkiv
9. Far och ...
10. Mantalslängd
13. Samma månad, samma dag
17. Nära släkting på möder-net
19. Brorson, systerson
20. Arkiv
21. Härstamning endast genom man
25. Grym benämning på barn

19. Man tillhörande ett av de fyra stånden
32. Alderslage
34. Läran om slaktforskning
35. En person i antavlan

LODRÄTT

1. Kallas ofta dtr före början av 1800-talet
2. Dop, döpelse
3. Dotter
5. Vittnen
6. Ärtal
8. Frånvarande
11. Antal landsarkiv

12. Läsning
14. Brukare av annans jord
15. Nära släkting på fädernet
16. Ack ... du sköna
18. I stället för Magnus
22. Genealogiska Föreningen
23. På samma plats
24. Arkiv för soldater
26. **Också** en längd
27. Gammalt mynt
28. Sonson
29. Gammalt mått
30. Tidsrymd
31. Svårson
32. Kallades släk-ting förr
33. Ägare

****	1			2			3	****	4	5		****
****		****	****		****	****		****	****		****	6
****		****	****		****	****	7	8	****	9		
****		****	10			****	****		****		****	
****	****	11	****		****	12	****		****		****	
****	13						****	****	****		****	****
14	****		****		****		****	15	****	****	16	****
	****	****	****		****		****	17	18	****		****
19					****		****	****		****		****
	****	****	****	****	****		****	****		****	20	
	****	****	21	22				23		24	****	****
25		****	****		****	****	****		****		****	26
****	****	****	27	****	****	28	****	****	****		****	
****	****	29		30			31			****	32	
33	****		****		****	****		****	****	****		****
34									****	35		

Namn

ess

ostadr

Arkivtips

Beskrivning av arkivet på separat papper!